

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA, 1709, 7 9 9.

DE

INTERESSE AFFECTIONIS,

Quam
FAVENTE DEO

RECTORE HUIUS UNIVERSITATIS MAGNIFICENTISSIMO,
REVERENDISSIMO ET ILLUSTRISSIMO DOMINO,
DOMINO

PHILIPPO WILHELMO,
S. R. I. COMITE de BOINEBURG,

SACRÆ CÆSARÆ MAJESTATIS CONSILIARIO INTIMO &
CAMERARIO, nec non METROPOLITANARUM ECCLE-
SIARUM, MOGUNTINÆ & TREVIRENSIS CA-

NONICO CAPITULARI SENIORE,
EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUNTINI CON-
SILIARIO INTIMO, ac CIVITATIS TERRITORI que
ERFFURTENSIS PRO-PRINCIPE &c. &c.

DOMINO NOSTRO GRATIOSISSIMO,
EX DECRETO ILLUSTRIS FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA HIERANA,

PRÆSIDE

PRO-RECTORE MAGNIFICO,

DN. JOANNE PHILIPPO ^{Streit} J. U. D.

Eminentiss. Princip. Electo. Mogunt. Regim. Consil. Facult.

Juridicæ Assessor ac p. t. DECANO,

DN. PATRONO & PROMOTORE ætatem colendo,

PRO DIGNITATE DOCTORALI

Summisq; in Utroque Jure Honoribus ac Privilegiis DOCTO-

RALIBUS rite & legitime capessendis,

Publicè in AUDITORIO JURIDICO MAJORI

horis consuetis die 29. Maji 1709. defendet

JOANNES GEORGIUS DEGENCOLBE aliàs HORN,

Voigtlandiensis-Thuringus.

ERFFORDIÆ, Typis Groschianis, Acad. Typogr.

DISSERTATIO IN ANTIQVALE INDIACA

INTERESSE AF
FECTIONIS

FAVENTE DEO

RECTORI HUIUS UNIVERSITATIS MAGNifico DOMINO
REV. PATERNO DOMINO

D O M I N O

PHILIPPO WILHELMO
S. R. I. COMITE de BOURBON

CAESAREI MAJESTATIS CONSILIARIO
CAMERARUM ac in METROPOLE
S. R. I. MONTIS S. MARTINI
KINGDOMO CASTELLAE SENIORI
EMMENTIMUS ACADEMIAE RECTORI
ET ALIIS ACADEMICIS

EN DECRETO HUIUS ACADEMIAE
IN ANNI MDCCLXXV

PRO RECTORI MAGNifico

DR JOANNI PHILIPPO
IN PATRONO ACADEMIAE

PRO DIGNITATE DOCTORALI

JOANNES GEORGII DEGENCOE
Vorleser in Theologie

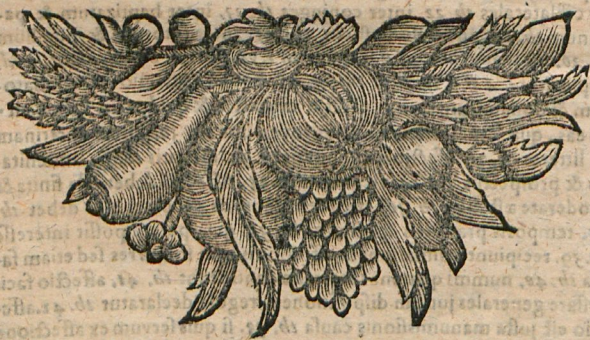
Verlag des Verlegers, Amd. Teyde

SUMMARI A.

Judex in condemnando rationem debet habere interesse *ib. 1.* in omni interesse causa & fundamentum ejus spectari debet *ib. 2.* ordo dissertationis *ibid.* adfectio dicitur ab adfectu. *ib. 3.* ejus varia scriptio & propria significatio explicatur *ibid.* Explicatur Homonymia voc. Adfectionis *ib. 4.* Synonyma traduntur *ib. 5.* Interesse in jure quid denotet *ib. 6.* Lex obstands *71. §. 1. ff. de furt.* resolvitur *ibid.* Homonymia & Synonymia voc. interesse traditur *ib. 7. 8. 9.* Interesse affectionis describitur in *ib. 10.* differt ab interesse vulgari *ib. 11.* nec non poena conventionali *ib. 12.* fundamentum interesse affectionis *ib. 13.* illud duplex esse statuitur *ib. 14.* Nuda affectio non sufficit *ib. 15.* Causa affectionis debet esse honesta & rationalis *ib. 16.* inhonesta non attenditur *ib. 17.* Causæ affectionis honestæ unde proveniant *ib. 18.* affectio sui ipsius quatenus admitti possit *ib. 19.* Parentum erga liberos natura & lege fundatur *ib. 20.* pertinet etiam ad liberos per subsequens matrimonium legitimos & ad alumnos *ib. 21.* affectio erga collaterales *ib. 22.* inter conjuges *ib. 23.* inter baptizatum & patrum *ib. 24.* inter domesticos *ib. 25.* inter tutorem & pupillum *ib. 26.* inter amicos *ib. 27.* explicatur *l. 58. §. 1. d. hered. instit. ibid.* explicatur *l. 2. ff. d. confirm. tut. ib. 28.* honesta affectio inter donatorem & donatarium *ib. 29.* affectio circa Res & quidem in specie circa eas, quæ à majoribus nostris proveniunt *ib. 30.* circa doctrinam & litteras *ib. 31.* affectio antiquitatis *ib. 32.* raritatis *ib. 33.* amoenitatis & prospectus *ib. 34.* vicinitatis *ib. 35.* Affectio debet esse finita & moderate æstimari *ib. 36.* circa rem petitoris propriam esse debet *ib. 37.* temporis præsentis spectatur *ib. 38.* quis petere possit interesse *ib. 39.* recipient æstimationem affectionis non solum res sed etiam facta *ib. 40.* nummi quatenus interesse contineant *ib. 41.* affectio facit cessare generales jurium dispositiones, regula declaratur *ib. 42.* affectio est iusta manumissionis causa *ib. 43.* si quis servum ex affectione filium nominaverit, sit liber *ib. 44.* quatenus prohibet nuptiæ inter susceptorem & susceptam ex baptismo *ib. 45.* explicatur *l. 67. §. 1. ff. d. Rit. nupt. ib. 46.* solo adfectu matrimonia quomodo contrahantur

tur *ib.* 47. maritus an dari possit Curator uxoris *ib.* 48. maritus im-
 pensas in curationem ægræ uxoris factas repetere nequit *ib.* 49. hon-
 nesta affectio est in eligendo tutore testamentario *ib.* 50. potest quis
 ex affectione erga pupillum tutorem ejus suspectum postulare *ib.* 51.
 In educatione pupilli spectatur affectio *ib.* 52. interesse affectionis
 spectatur in testamentis & legatis *ib.* 53, 54. fideicommissum à liberis
 relictum tacitam habet conditionem si sine liberis decesserit *ib.* 55.
 pignus generale non continet ea, quæ in speciali affectione debito-
 ris existunt *ib.* 56. explicatur l. 8. *Cod. d. Oblig. & Act.* *ib.* 57. propter
 interesse affectionis rectè mandari agitur *ib.* 58. quatenus affectio spe-
 ctatur in contractu emt, vend. *ib.* 59. in contr. locut. cond. *ib.* 60.
 in stipulatione *ib.* 61. in negot. gestione *ib.* 62. in prastationibus
 moræ & pœnæ conventionalis *ib.* 63. in delictis ac pœnis *ib.* 64. Ju-
 dex ob affectionem ut suspectus recusari potest *ib.* 65. nequit quis ef-
 se Judex in causa propria *ib.* 66. filius pro patre absente rectè inter-
 venit *ib.* 67. habenda affectionis ratio in testimoniis ferendis *ib.* 68.
 amicus in causa amici potest appellare *ib.* 69. quantitas
 hujus interesse determinatur *ib.* 70. interesse spe-
 ciatim probari debet *ib.* 71.

IN NOMINE JESU!

TH. I.

Nter reliqua sententia capita, quæ ju-
dex in condemnando debet respicere,
maximam sibi partem vindicat Præsta-
tio Interesse *l. un. Cod. de sent. que
pro eo quod inter fer.* Siquidem quo-
tidie ex transmissa Actorum relatione
deprehendimus in subjectis libello-
rum petitis, præter expensas litis ac
fructuum restitutionem etiam peti præstationem damno-
rum ac interesse Beklagten zu Ersetzung der Unkosten auch
verursachten Schadens und Interesse anzuhalten/Brunnem.
in *Proc. Civ. cap. 5. n. 16.* Est autem hujus inquisitio at-
que varia pro differentia casuum determinatio in primis
judici in sententia observanda, non tantum de Jure Civili
arg. §. 32. *Inst. de Action.* Sed etiam de Jure Canonico
Innoc. in *cap. sacro col. 3. d. sent. excommun. Roman.
Conf. 1.* Adeo, ut si fuerit prætermissum, modo speciatim
peritum fuerit, vel ex natura actionis debeatur, sufficiens
inde gravamen ad leuterandum vel appellandum parti læsæ
deduci queat. *Ruginell. de Appellat. §. 2. cap. 3. num.*

474

A 3

TH. II.

TH. II.

Sicuti vero in omni Interesse causa ejus & fundamentum spectatur. Ita quoque sapissime *Ratio* habenda *Affectionis*, quam actor vel reus circa rem aut causam petitam habet. Hanc ergo quatenus iudex in sententionando sequi teneatur presentii Dissertatione Inaugurali B.C.D. dispiciemus; ita, ut explicatis primo Nominalibus nostræ Rubricæ deinde per potiores causarum civilium species progressuri simus, ostendentes quousque affectiones aliquod interesse à iudice attendi & æstimari honestè ac licitè possit.

TH. III.

Facile autem patet *Adfectionem* dici ab *Adfectu* quippe quæ vox generalior est, & in utramque tam bonam quam malam partem potest accipi. Ita furtum adfectu furandi committi dicitur, quatenus scilicet ille malus animus se per externam contrectationem fraudulentulam prodit 66. ff. de furt. l. 227. de Verb. Signif. In bonam vero partem capitur in l. ult. C. d. Curat furiosi ubi nullus affectus paternum vincere posse dicitur. Item in Nov. 74. cap. 4. ubi nuptiæ ex solo affectu ratæ esse dicuntur. Hujus proinde veluti species quædam est *Affectio*, quam tamen in bonam partem interpretari solemus, ita ut potissimum denotet propensionem quandam animi ex amore descendentem uti occurrit in l. 3. §. 9. ff. d. neg. gest. Si affectione coactus, ne bona mea distrahantur, negotiis te meis obtuleris &c. Scribitur autem vel per duplex ff. affectio uti legitur in l. 1. §. 10. Cod. de Lat. Libert. toll. ibi: Si enim ipse tali affectione fuerit accensus ut &c. Vel per d. adfectio uti exprimitur in l. 8. Cod. de Oblig. & Act. ibi: Quem adfectione patris te dilexisse proponis. Porro non tantum in singulari sed etiam plurali obvenit, exemplum est in l. 33. ff. ad Leg. Aquil.

9.
Aquil. ibi: *Si servum meum occidisti non affectiones estimandas esse puto.* In forensibus tamen negotiis parum intererit, quam scriptionem elegeris, cum utraque legis sit probata. Nec propter alteram minus forte à Grammaticis approbatam si occurrat in Notariorum instrumentis illa propterea erunt vitiosa, cum sit accidentale tantum quod fidem instrumenti non facit nullam arg. *cap. 3. X. d. probat. Boer. dec. 217.* Nec scriptura testamenti eam ob causam improbari poterit Menoch. *Remed. 4. adipisc. poss. n. 218.*

TH. IV.

Significationem hujus vocabuli homonymam quod attinet, innotuit hoc ipsam variis modis in textibus juris. Etenim (1) denotat propensum quendam in Personas animam, uti dicitur pro adfectione paterna in liberos in *l. 34. Cod. de inoffic. testam. ibi: Qui omnes subjectos nostros & filios & nepotes habere existimamus affectione paterna & imitatione.* Nec non pro benevolò adfectu, quo quis domesticos persequitur *l. 1. Cod. d. negot. gest. ibi: Etiam si quis pro adfectione domestica aliquos sumtus fecerit.* (2) Prædicatur de Rebus & detentione possessionis in *l. 4. C. d. acquir. vel retin. poss. ibi si prædiorum desertam possessionem non de reliquendi affectione transacto tempore coluisti.* Nec non pro cura, custodia & conservatione rerum; Unde dicitur, maritum debere affectionem rebus uxoris suæ *l. 2. Cod. qu. dar. tut. vel Cur. poss.* (3) dicitur pro adfectu quodam religioso erga templa uti habet *l. 26. §. 2. Cod. de SS. Eccles. ibi: siquidem in aliquo illorum defunctus frequenter versabatur & majorem erga illud habebat affectionem.* Add. *l. 1. C. d. in lit. jur.*

TH. V.

TH. V.

Synonyma vocis iidem in Jure varia occurrunt. Nam (1) exprimitur per *Pietatem*. Elegans de hoc significato textus occurrit in §. 3. *Inst. de suspect. tutor.* ibi: *Quinimo mulieres admittuntur ex Rescriptio Divorum Severi & Antonini: Sed hæc sole pietatis necessitudine ductæ ad hoc procedunt: ut puta mater, nutrix quoque & avia; potest & soror. Sed & si qua alia mulier fuerit, quam prætor propensa pietate intellexerit sexus verecundiam non egredientem sed pietate productam &c.* Id quod alibi adfectioni tribuitur l. 13. *Cod. d. neg. gest.* Item (2) *Affectus* etiam pro affectione ponitur in l. 26. *Cod. de nupt.* ibi: *ex affectu omnes introducuntur nuptiæ* quod inferius paulo in eadem lege per adfectionem explicatur: *Cum nihil aliud sic inducere potest paternam affectionem & justam nuptiarum prohibitionem conf. l. 54. pr. ff. mand.* (3) Describitur per *Amicitiam* in l. 44. *ff. d. neg. gest.* ibi: *Is, qui amicitia ductus paterna pupillis tutorem petierit, vel suspectos tutores postularvit, nullam adversus eos habet actionem. Quod amicitia officium ex adfectione fieri dicitur in l. 1. C. d. neg. gest.*

TH. VI.

Vocabulum *Interesse* quod attinet est illud in Jure & Praxi notissimum, & vulgariter per lucrum aliquod cessans & damnum emergens describitur in l. 13. *ff. rem ratam hab.* Dicitur autem ab *Inter* & *esse* quasi quod medio loco inter arcendum damnum & promovendum lucrum interfit, l. 78. *ff. de Reg. Jur.* Difertè illud definit Justinianus Imp. in l. un. *Cod. d. sent. quæ fer. pr. eo qv. inter.* ibi: *Et hoc non solum in damno sed etiam in lucro nostra amplectitur Constitutio, quia & ex eo veteres id, quod interest, statuerunt,*
Nec

Nec obstat l. 71. §. 1. ff. de furt. ubi J Crus ait: quod furti agere possit cui interest rem non surripere. Interesse autem ejus videtur, qui damnum passurus est, non ejus, qui lucrum factururus esset. Responderetur enim, quod in aestimando interesse lucri & damni ratio non in omnibus casibus conjunctim semper spectetur, sed quandoque separationem recipiat, ut in hoc sola damni emergentis aestimatio fiat, prout circumstantiarum varietas exigit. Atque hoc ipsum in casu furti maxime procedit, ibi enim interesse ex singulari ratione tantum restringendum est ad rationem damni, non lucri, quia nimirum lucrum tenderet in injuriam domini, contra quem usucapio compleretur. At à casu hoc & ratione speciali argumentum generaliter fieri non potest, neque enim unius membri positio alterius est exclusio, Conf. Struv. Gothofr. Inmo ad d. l. 71. ff. d. furt. Complectitur ergo generaliter interesse omne illud, quod ultra pretium rei egreditur, & eidem veluti aestimatio aliqua civilis accedit. Scitè hanc in rem loquitur Ulpianus in l. 1. pr. ff. d. Act. Empt. Vend. ibi: Si res vendita non tradatur, in id quod interest agitur, hoc est, rem habere interest emptoris: hoc autem interdum pretium egreditur, si pluris interest, quam res valet, vel empti est.

TH. VII.

Significatio porro hujus vocis in Legibus non eadem obvenit. Nam dicitur (1) pro Juribus Status & conditione quadam civili ejusque tuitione in l. 19. C. d. liber. caus. ibi: Cum te cum ad libertatem perduxisse, profitearis, illius interest magis solenniter suum tueri statum (2) pro utilitate publica. Ita Reip. interesse dicitur, ut mulieres salvas habeant dotes l. 1. d. jur. dot. (3) Pro Utilitate privata Rerum, siquidem in l. 3. §. 9. ff. ad exhib. judici præcipitur, ut in actio-

B

ne

ne ad exhibendum summam cognoscat, an actoris inter-
sit, rem exhiberi.

TH. VIII.

Synonymiam quod spectat describitur interesse (1) per
Suntus in rem factos, uti declarat Paulus in l. 43. circ. fin. d.
Act. Em. Vend. ibi: De suntibus vero, quos in e-
rudiendum hominem emptor fecit, videndum est,
nam empti iudicium ad eam quoque speciem suffi-
cere existimo: Non enim pretium continet tantum,
sed omne, quod interest emptoris servum non evinci.
Deinde effertur (2) per *Fructus* scilicet civiles, qui occasio-
ne & commoditate alicujus rei vel juris percipi possunt.
Ita fructus servitutis estimantur ex eo, quanti interfit, ali-
quem usu & exercitio servitutis non prohiberi. Elegan-
ter hoc illustrat Ulpianus in l. 4. §. 2. ff. si ser. vind. ibi: *In*
Confessoria actione qua de servitute movetur, Fru-
ctus etiam veniunt. Sed videamus, qui fructus
servitutis esse possint. Et est verius id demum fru-
ctuum nomine computandum, si quid sit, quod inter-
fit agentis servitute non prohiberi. Sed & in nega-
toria actione (ut Labeo ait) fructus computantur,
quanti interest petitoris non uti fundi sui itinere ad-
versarium.

TH. IX.

Quamquam vero Interesse Affectionis in complexa sua
notatione ita conjunctim ipsissimis verbis in Legibus non
occurrat; Attamen frequenter exprimitur per pretium &
interesse rei singulare l. 43. §. 3. ff. d. act. em. vend. Tren-
tacing.

tacing. *Var. Resol. Lib. 1. Resol. 1. tit. de Interesse num. 71.*
It. per Pretium affectionis in *l. 33 ff. ad Leg. Aquil.* Ali-
quando simpliciter Interesse dicitur in *l. 35. ff. d. Minor.*
Conf. Rebuff. in *d. l. un. C. de sent. qv. fer. pro eo qv. inter.*

TH. X.

Nobis ergo hoc loco Interesse Affectionis nihil aliud
denotat, quam Respectum quendam & Aestimationem
Civilem quam Judex circa causam in Judicium deductam
habere potest, ut ultra commune & vulgare rei pretium
aliquid adhuc ex justa petitoris affectione adjudicare possit.
Conf. Schneidevv. ad *§. fin. Inst. d. Verb. Oblig. n. 19.* Neq;
hæc significatio in jure ac Legibus est incognita, siquidem
hujus vestigium occurrit in *l. 16. §. 1. ff. d. manum. vind.*
ubi Ulpianus Jctus de manumissione servi causa cognita à
minore facienda ait: *Debet ostendere, hoc esse inter ipsos*
actum, ut proinde vel ex lege donationis, vel ex affectione
ejus, qui dedit, res aestimetur. Et hoc porro est, quod
in *l. 36. ff. d. bon. libert.* apertè pretium ab affectu distingvi-
tur, quia scil. affectionis ratio ultra pretium vulgare ad-
huc attenditur. Verba sunt: *Veluti si predia sint aliqua ex bo-*
nis liberti, in quibus majorum patroni sepulcra sint, & magni aesti-
mat patronus bonorum possessionis jura pro parte ea ad se pertinere, vel
aliquod mancipium, quod non pretio sed affectu sit aestimandum.

TH. XI.

Differt ergo Primo ab Interesse communi, quod ex
usu populari & forensi aestimatur; Hoc enim ex pretio
vulgi definitur juxta *l. si servum 33. ff. ad Leg. Aquil.* & *l.*
pretia rerum 63. ff. ad Leg. Falcid. At illud singulare est,
& propter certam qualitatem singulariter ex unius speciali
affectione aestimatur. Schneidevv. ad *§. fin. Inst. d. Oblig.*
Verb.

B 2

TH. XII.

TH. XII.

Secundo differt à poena conventionali, quæ in casum moræ vel violati contractus à partibus adjicitur. Hæc enim certa est & pactis contrahentium determinata, nec taxa quadam judiciali aut probatione indiget Struv. *Synt. Civ. Exerc. 44. th. 5.* At vero interesse affectionis incertum est & speciatim probari debet.

TH. XIII.

Fundamentum & causa interesse affectionis alterum est, à parte ejus, qui illud sibi adjudicari petit, nimirum juxta circa Rem, Factum vel Personam affectio & descendens inde honesta utilitatis ratio *l. 16. §. 1. ff. d. manum. vind.* A parte vero ejus, à quo petitur causa est, præcedens factum aliquod injustum vel mora in præstatione rei factive interveniens. Trentacing. *var. Resol. Lib. 1. Resol. 1. tit. de Interesse n. 71.*

TH. XIV.

Faciunt Interesse affectionis duplex, alterum affectionis tantum; alterum affectionis cum utilitate conjuncta? Illud dicunt, quod ex speciali affectu procedit, ut si servum meum, filium naturalem &c. quis occiderit quem ex affectione æstimo. Hæc affectio non venit in condemnationem, nec illam auget, sed quanti res revera valet, inspicitur *arg. l. 33. ff. ad Leg. Aquil. l. fin. ff. d. oper. serv.* Hoc vero continet præter affectionem & communem rei valorem etiam utilitatem quandam litterariam vel pecuniariam & auget condemnationem *arg. l. videamus §. 1. ff. d. in lit. jur. Schneidevv. ad §. fin. Insti. de Verb. Oblig. n. 21. 22.*

TH. XV.

Nec tamen nuda quædam affectio circa rem sufficit, sed

9.
sed debet illa ex iusta & Legibus probata *Causa* procedere
Mev. *Part. VII. dec. 268. n. 2.* Quo referri potest illud,
quod ad Legem *Eliam* Sententiam scribit *Ulpianus* in *l.*
16. pr. ff. d. manum. vind. Illud in *causis* probandis memi-
nisse iudices oportet, ut non ex *luxuria*, sed ex *affectu*
descendentes causas probent, neque enim *deliciis*, sed *iustis*
affectionibus indulgendum. Conf. *Ruland de Commiss. Lib. I.*
cap. 19. & seqq.

TH. XVI.

Circa hanc proinde *Causam* requiritur (1) ut sit *Ho-*
nesta & Rationabilis nimirum ut lege & ratione probabili
funderetur. Insinuat hoc ipsum ex *Neratii* Responso *Ulpia-*
nius *Jctus* in *l. 3. §. 11 ff. ad exhib.* ubi officium iudicis in
hac actione ad exhibendum ita definit, quod debeat co-
gnoscere *an actor iustum & probabilem causam* habeat
actionis propter quam exhiberi sibi desideret. Id quod ta-
men non ad hoc solum iudicium est restringendum, sed
ex paritate rationis recte in omni determinatione inter-
esse & in primis affectionis locum habere debet.

TH. XVII.

Ex his ergo à *Contrario* sequitur; quod affectio ex
causa inhonesta proveniens petitionem alicujus interesse
non funderet. Talis inhonesta affectio est erga meretrices
l. affectionis §. ff. d. donat. Similiter non est sufficiens
affectionis vel estimationis causa, si quis à clandestina a-
masia rem donatam referat. Vid. *Schneidevv. ad §. fin.*
Inst. de oblig. Verb. n. 21. Hæc enim licet meretrix dici
non possit, tamen furtivi isti amores & clandestinus ac-
cessus suspicionem in honestam facit, & sic jure affectio-
nis nomen non meretur.

B 3

TH. XVIII.

TH. XVIII.

Proveniunt autem istæ affectionis causæ probabiles vel ex affectione circa *Personam*; Vel circa *Rem* ipsam, quam aliquis petit. Siquidem fundamentum affectionis duplex esse potest; Aliud, quod oritur ex ipsa rei qualitate, quatenus illa æstimationem civilem recipit ex natura sua vel relatione extrinsecus accidenti; Aliud vero, quod ipsi advenit intuitu personarum, à quibus rem habemus, vel quarum respectu factum præstari volumus.

TH. XIX.

Et quidem utraq; Causa vel ex *Naturali* propensione, vel *Civili* quadam ratione procedunt. Ex his ergo summum gradum constituit *Affectio sui ipsius* si ordinata illa fuerit, atque juxta regulas civiles ac morales bene disposita arg. *l. Præses 6. Cod. de servit. & Aqu.* Et hæc ratio est, cur judex in decernendis tam immisionibus quam executionibus & capiendis vi mixti imperij pignoribus ad illas res, quas retinere *singulariter* debitoris interest, non nisi in extremum subsidium devenire possit, *l. 4. C. d. exec. rei jud.* Uti sunt instrumenta artis & opificii, arma militum, nec non libri, aliæque res, quæ in cariori debitoris æstimatione esse censentur Vid. Coler. de *Proc. Execut. Part. II. Cap. 3. n. 130. & seqq.* Carpz. de *Proc. tit. 25. Art. 2.* Ex pari ratione deducitur, quod Transactiones in criminibus capitalibus fieri possint etiam abolitione à Prætoribus non impetrata, tam à parte accusatoris, ut nec incidat in poenam talionis aut Scti Turpilliani nec in crimen concussionis *l. 13. §. 1. ad Sct. Turpill.* tam à parte rei, neque hic confiteri crimen intelligatur *l. 1. de bon. eor. qv. ant. sent.* Cum uterque non tam sceleris conscientia pacisci censeatur, quam ad
incer.

incertum litis eventum & sanguinem suum redimendum
juxta *l. transigere 18. Cod. d. transact. l. ult. de prevaric.*
Struv. *Synt. Civ. Exerc. VI. th. 61. Vinn. de Transact. cap. 8.*

TH. XX.

Proximum post se ipsum occupat locum *Affectio Suorum* quos sanguinis ratio invicem conjungit, quæ præponderat affectioni erga extraneos. Atque hic primo loco censendus est affectus, qui inter parentes & liberos intercedit, qui non tantum natura fundatus, sed legibus quoque civilibus approbatus deprehenditur *l. 28. §. 3. d. liber. leg. l. 11. §. ff. qu. fals. tut. gest. l. 14. §. 7. de bon. lib.* Id quod non solum capiendum est de affectu paterno erga liberos *l. ult. C. d. cur. fur.* Sed etiam de materna affectione erga eosdem *l. 6 § 3. Cod. de sec. nupt.* Eademque affectionis ac pietatis præsumtio etiam ad parentes & liberos secundum vel ulteriorum graduum extenditur *arg. l. 45. ff. sol. matrim.* Facit proinde hoc ipsum interesse affectionis, ut juxta *d. l. 45. ff. sol. matrim.* stipulatio de dote reddenda ab avo, licet materno, & licet neptis in patris potestate existat, interposita, tamen nepti prosit ad utilem actionem de dote reperenda consequendam; quamvis alias ex stricta juris ratione neptis avo sit extranea, cui stipulando non acquirat *l. 26. C. de jur. dot.* Quod tamen dubium elegantiori ratione discutitur in *d. l. 45. ibi: Favore enim nuptiarum & maxime propter affectionem personarum ad hos decurrendum est.*

TH. XXI.

Equali porro affectionis jure cum liberis legitimatis fruuntur liberi per subsequens matrimonium legitimati *arg. l. 20. Cod. de natur. lib.* Pariterque affectionis ratio ad alumnos & educatores pertinet *l. 26. C. de Nupt.*

TH. XXII:

TH. XXII.

Proximi post ascendentes & descendentes in affectione sunt *Collaterales* frater scilicet ac sorores & reliqui cognati. Uti eleganter hunc naturæ ordinem demonstrat Ulpianus in *l. 50. de legat. 1.* ubi §. 3. *in fin.* de verbis legati dubiis interpretandis ait; quod spectanda sit *mens patris familias*, & *legatarii dignitas vel caritas* & *necessitudo*. Similiter in loco ad educationem pupilli eligendo, *affectionem singulorum* explorandam esse jubetur *l. 2. Cod. ubi pup. educ.*

TH. XXIII.

Ex arctissimo illo corporum & animorum vinculo, quod inter conjuges intercedit, oritur quoque mutua conjugum affectio, quæ tam in contrahendis matrimoniis, quam expensis, & aliis causis matrimonialibus plurimum spectatur. *l. 11. pr. Cod. de repud. Nov. 74. cap. 4. l. 13. Cod. d. neg. gest. Mantic. d. tac. & ambig. Convent. L. 21. t. 2. n. 3.* Cujus effectum inferius videbimus.

TH. XXIV.

Naturalem affectionem imitatur illa, quæ ex cognitione spirituali suscepta inter baptizatum & patrinum intercedit. Elegans in hanc sententiam textus extat in *l. 26. in fin. Cod. d. nupt.* ubi Justinianus Imperator ait: *Ea videlicet persona omnimodo ad nuptias venire prohibenda, quam aliquis sive alumna sit, sive non à sacro sancto suscepto baptismo, cum nihil aliud sic inducere potest paternam affectionem & justam nuptiarum prohibitionem quam hujusmodi nexus, per quem Deo mediante animæ eorum copulata sunt.*

TH. XXV.

Affectionem quoque inter domesticos licite ac civiliter recte intercedere, declarat *l. 1. Cod. d. neg. gest.* ubi dicitur, *ut, si quis pro affectione domestica aliquos sumptus fecerit*

fecerit, nulla ratione eos repetere possit *Conf. Mantie. d. sac. & am-
big. Convent. l. 13. tit. 20. n. 5.*

TH. XXVI.

Similiter honesta est affectio inter Tutorem & pupil-
lum, nec non Curatorem ac Minorem. Unde licet Tu-
torum ac Curatorum munus non exigat, ut teneantur in
litem jurare, & sub alieni compendii emolumento etiam
perjurii periculum subire *l. 4. pr. ff. d. in lit. jur. Setser d.
juram. Lib. V. cap. 4. n. 18.* Si tamen Tutor vel Curator ju-
rare velit, admittitur *Donell. L. 26. Comment. cap. 7. ibid.
Hilbig Lit. G.* Idque ipsum propter interesse affectionis
concedi dilucide declarat *l. 1. C. d. in lit. jur. ibi: si debitam
quondam pupillo affectionem ad vincula quoque religionis extendere
volueris.*

TH. XXVII.

Datur quoque affectioni locus inter amicos familia-
ritate invicem junctos, quod eleganter declarat *l. 223. §. 1.
ff. d. Verb. Signif. ibi: Amicos appellare debemus, non levi notitia
conjunctos, sed quibus fuerint jura cum patre familias honestis fami-
liaritatis quæsta rationibus.* Ex hoc est, quod Paulus meminit
in *l. 58. §. 1. ff. de hered. Instit.* Quod, qui frater non est, si frater-
na caritate diligitur, recte cum nomine suo sub appellatione fratris hæ-
res insituatur. Id quod non tantum de fratribus adscititiis
juramento adsumtis intelligendum, quod illi recte sub ap-
pellatione fratrum hæres possint institui, adeo, ut non-
nulli tradant, illis infames aut macula notatos non pos-
se præferri, alias præteritis querelam in officiosi compete-
re *Theaur. dec. 113. Merlin. de Legit. tit. 2. qv. 13. num. 39.*
quam tamen sententiam nostram non facimus, per ea, quæ
tradit, *Heig. ad Inst. tit. d. Hæred. qv. ab intest. def. cap. 5.
Ordin. 3. num. 47.* Sed etiam potest *d. l.* intelligi de hære-
dibus quibusvis extraneis, in quos ex nostro affectionis
voto rerum nostrarum dominia transire volumus.

C

TH. XXVIII.

TH. XXVIII.

Pariter ex hoc principio fluit quod hæres institutus ob dilectionem filius esse censeatur. Ut proinde licet extraneus tutorem impuberi regulariter dare non possit; Attamen valeat tutoris datio impuberi in testamento facta, si quis illum hæredem instituat, licet institutus nihil in bonis habeat juxta *l. 4. ff. de confirm. tut.* Guier. de *Tutel. Part. 1. cap. 4. n. 12.*

TH. XXIX.

Denique propter collata beneficia honesta censeatur esse affectio inter donatorem & donatarium, uti declarat *l. 8. Cod. de Oblig. & Act.* Unde deducitur quod, licet ob supervenientiam liberorum donatio censeatur revocata *l. 8. Cod. d. revoc. donat.* tamen illa ex præsumta donatoris affectione quasi conualecat & confirmetur, si liberi nati vivo rursus donatore decesserint, neque donatio actu fuerit repetita. *Perez. ad. tit. Cod. d. revoc. donat. n. 30. Struv. Synt. Civ. Exerc. 40. th. 16. in fin.*

TH. XXX.

Præter affectionem quæ jure licito in Personas cadit, datur etiam Affectio in Res, ex ratione naturali vel civili orta. Uti est (1) circa Res quæ à Parentibus vel majoribus nostris proveniunt. Disserte hoc notat Hermogenianus *Jctus in l. 35. d. minor.* ubi ait: *Audietur, si ejus interesse, entiam ab eo rem fuisse, adprobetur, veluti, quod majorum ejus fuisset,* unde, licet Statuto quis cogi possit, ad vendendas ædes suas, tamen hoc non extenditur ad domum avitam vel paternam. Neque lex præsumit malignitatem in eo, qui recusat vendere domum suam paternam & majorum suorum in qua natus est, & in cujus parochiali Ecclesia sunt sepulcra sua, prout latius deducit Alciat,

Alciat. *Lib. II. Conf. 13.* Est hæc ipsa non ultima ratio
Juris retractus qui proximis consanguineis ex Constitutio-
ne Friderici conceditur, ut non tantum ad familias conser-
vandas sed etiam propagandas affectiones, quasi rebus
quodammodo coherentes, ipsi in emtionibus istarum re-
rum aliis præferantur Conf. Struv. *Synt. Civ. Exerc. 23. th.*
56. Notant tamen interpretes hoc ipsum interesse affe-
ctionis locum tantum habere in judiciis bon. fid. vel actio-
nibus arbitrariis Coler. *dec. 15. n. 7.* Schurf. *Cent. 1. Conf.*
100. n. 9.

TH. XXXI.

(2) Huc pertinet Affectio quæ cadit in doctrinam &
litteras, quam aperte declarat *l. ad exhibendum 19. ff. ad*
exhib. ubi diserte Paulus Jctus: *Nam illa ratione etiam studio-*
sum alicujus doctrina posse dicere, sua interesse, illos aut illos libros sibi
exhiberi, quia, si essent exhibiti, cum eos legisset, doctior & melior futu-
rus esset. Quamvis vero in *d. l.* interesse hoc litterarium
ab interesse communi ac pecuniario satis perspicue distin-
gvatur, adeoque nec in actione ad exhibendum attenden-
dum sit; Attamen per illud non negatur, quin non in aliis
causis illud ex affectione singulari æstimationem aliquam
civilem subire possit. Et ita, si quis alteri librum com-
modaverit, apostillis, remissionibus & scriptis refertum, si
per contumaciã reddere commodatarius nolit, aut propter
dolum admissum reddere non possit, non solum ad pre-
tium commune tenetur, sed etiam ad singulare interesse
affectionis ex prudenti judicis arbitrio determinandum
Trentacinq. *Lib. I. Resol. I ad tit. de Interesse n. 71.* Schnei-
devv. ad *§. fin. Inst. d. Verb. Oblig. n. 22.*

TH. XXXII.

(3) Potest huc commode referri Ratio & Affectio
Antiquitatis. Unde est, quod in documentis antiquitas
C 2 idem

idem præstet, quod recognitio & potiora talia instrumenta testibus esse censeantur *l. 10. ff. d. probat.* Ad eoque etiam exempla antiqua in Archivis reperta & manu cognita scripta plenam facere fidem, tradunt Brunn. *Proc. Civ. cap. 19. n. 10. Carpz. Part. I. Const. 17. def. 38.* Cujus rationem exhibet *l. 29. §. sed ne forsitan antiqua oblivio Cod. d. testam.* quia sc. reip. commodum exigit, antiqua servari nec in dubium vocari, quæ res à majoribus nostris gestæ testimonio destitutæ perpetuari queant Conf. Barbof. *Theaur. Loc. Commun. Lib. I. cap. 108.*

TH. XXXIII.

(4) Huc pertinet Affectio *Raritatis*, uti est æstimatio veterum numismatum quibus teste Pomponio in *l. 28. ff. d. usufr.* veteres pro gemmis uti solebant *l. 9. §. 4. ff. ad exhibend. Theod. Rinck. ad tit. Cod. de veter. numism. potest th. 6. & seqq.* Unde etiam raritas caritatem & æstimationem rei augere dicitur in *cap. legimus 24. Dist. 93. Gometz. ad S. fuerat Inst. d. Action. n. 43.*

TH. XXXIV.

(5) Affectio *Anxietatis & Prospectus*, qualis consideratur in servitutibus. Ita qui servitutem ne prospectui officiatum concessam habet, potest prætere, ne ille ipse aspectus horrido & graviore aspectu in contrarium posito nimis gravetur *l. 15. ff. d. servit. urb. præd. Manz. ad d. t. n. 121. & seqq. Struv. Synt. Ci. Exerc. VIII. th. 14.*

TH. XXXV.

(6) Commodum & affectio *Vicinitatis arg. can. 14. Caus. XII. qv. 1.* Qua ratio spectatur in emtione venditione. Unde Cajus JCrus in *l. 27. §. ult. ff. d. contrah. emt.* venditorem ad interesse teneri ait, qui vicinum non indicaverit; ibi: *Siquis in vendendo prædico confraem ce-*
taverit

laverit, quem emtor si audisset, empturus non esset, teneri
venditorem.

TH. XXXVI.

Ad generalia porro affectionis requisita in *rh. 16.*
memorata (II) pertinet, quod affectio illa, quæ fundat
aliquod interesse civile debeat esse. *Finita*, ne scil. res
immoderata & in infinitum nimio æstimetur. Eleganter
hoc exprimit *Justinianus in l. un. Cod. de sent. qu. fer. pro*
eo qv. int. ibi: In aliis autem casibus qui incerti esse videntur, Judices,
qui causas dirimendas suscipiunt, per suam subtilitatem requirere, ut
hoc quod revera inducitur damnum, hoc reddatur, & non ex quibus-
dam machinationibus & immodicis perversionibus in circuitus extri-
cabiles redigatur, ne dum in infinitum computatio reducitur, pro sua
impossibilitate cadat: cum sciamus esse natura congruum, eas tantum-
modo panas exigi, quæ vel cum competenti moderamine proferuntur,
vel à legibus certo sine conclusa statuuntur. Conf. Faber in Cod. Lib. IV. tit.
24. def. 2. Et ita in damni infecti stipulatione interesse ho-
nestum & moderatum spectandum esse, præcipitur ele-
ganti textu in *l. 40. pr. ff. d. damn. inf. ibi:*
Ex damni infecti stipulatione non oportet infinitam vel immoderatam
æstimationem fieri. utputa ob rectoria, & picturas, licet enim in hac
magna erogatio facta est, attamen ex damni infecti stipulatione mode-
ratam æstimationem faciendam: quia honestus modus servandus est,
non immoderata cujusque luxuria subsequenda.

TH. XXXVII.

(IV) Debet esse circa rem propriam non alienam *arg.*
l. 2. pr. ff. d. in lit. jur. cum affectio circa rem alienam
in pravam concupiscentiam degenerare videatur. Nec
sufficit illam nobis deberi ex contractu e. g. emti vel alio,
ad transferendum habili arg. l. 4. Cod. de Act. emt. Sed
illam nostram esse oportet jure aliquo dominii, ita ut
judicio quodam petitorio à nobis vindicari possit. Struv.
Synt. Civ. Exerc. 17. 64.

TH. XXXVIII.

Consideratur porro affectio presentis temporis, futurum & in certum adhuc ex temporis & fortunæ eventu dependens non attenditur *arg. l. 12. ff. de transact. Conf. Menoch. Conf. 333. num. 5. Fusar. de Subst. Quest. 318. num. 6.*

TH. XXXIX.

Petere potest interesse affectionis omnis, cujus honestè interest, sive actor, sive reus sit, adeo, ut si rei inter sit, minoris fiat condemnatio, quam promissum est; Sin actoris, tunc, ut reus ultra rem ejusve pretium interesse ad huc præstare debeat, *l. 2. §. pen. & ult. ff. d. eo qu. cent. loc. Conf. Mysf. Cent. V. Obs. 4. Scotan. Disp. ad Pand. XXXI. th. 20. & seqq.* Neque interest, an petatur interesse ab iis, inter quos lis principaliter intercedat, an vero ab eo, qui intervenit pro suo interesse, quatenus illud in jure & facto fundamentum esse apparet Hiltrop. *Proc. Judic. Part. 2. tit. II.* Requiritur autem, ut petentis tantum inter sit, non tertii, ex persona enim petitoris interesse illud præcipuè æstimatur, cum ex affectu personalissimo dependeat.

TH. XL.

Recipiunt æstimationem affectionis non solum *Res*, sed etiam *Facta* in obligationem deducta, quæ fieri nostra interest. Unde est, quod etiam mandatum aliena tantum causa factum sustineatur *l. 2. §. 2. ff. mand. Struv. Syst. Civ. Exerc. XXII. th. 8.* Ratio quidem dubitandi esse potest, quod supra diximus, spectari affectionem tantum circa rem propriam non alienam. Facta autem non videntur esse nostra, sed dependere ab alieno promissoris arbitrio, ita, ut nec quis præcise ad factum præstandum cogi possit *l. 68. l. 72. pr. ff. de Verb. Oblig. Coler. de Proc. Exec. Part. I. c. 6. n. 78.* Et si factum non sit in nostra potestate, tamen interesse ex facto ortum nostrum esse intelligitur, siquidem

dem stipulatio, poena ac mora ipso jure committi dicitur, l. 12. Cod. de contrab. § committ. stip. Et licet incertum, adhuc sit in petitione, tamen certum est in se, & postea per sententiam judicis declaratoriam determinatur. Quicquid enim in rebus traditio operatur, ut transferat Dominium & affectionem circa rem propriam fundet; Idem hoc casu in factis promissis operatur commissio seu existentia obligationis ad praestandum interesse, cum facta aliter communicari non possint.

TH. XLI.

Res quod attinet, tales esse debent, ut sint in commercio, atque aestimationem specialem recipiant. Non ergo huc pertinent Nummi siquidem in illos specialis aliqua affectio cadere non potest, cum certa quolibet loco & tempore ipsorum aestimatio habeatur & per illos demum pretia rerum definiantur, Expresse hanc in rem loquitur Ulpianus in l. 3. ff. d. in lit. jur. ibi: Nummis depositis judicem non oportet in litem jusjurandum deferre, ut juret quisque quod sua interfuit, cum certa sit nummorum aestimatio, & apertius adhuc Javolenus in l. 42. ff. d. fidejuss. Non, ut aestimatio rerum, quae mercis numero habentur, in pecunia numerata fieri potest, ita pecunia quoque merce aestimanda est. Restrungunt tamen hoc interpretes ad nummos vulgares & usuales Pfeil. Cent. 2. Conf. 60. n. 9. Secus proinde est in veteribus numismatibus, quae instar mercis aestimari possunt, & propter antiquitatem & raritatem specialem affectionem recipiunt, Conf. Strypek. Us. Modern. Pand. tit. de in lit. jur. §. 2. Menoch. Lib. 11. A. J. 2. Cas. 207. n. 7. § seqq. Porro limitatur, si peratur interesse singulare extra rem, uti est exemplum in allegata l. 3. ff. d. in lit. jur. in pecunia deposita, nam, si ea non reddatur, non defertur juramentum in litem affectionis, ut juret actor, quod sua interest, nummos non habere, sed quanti sua, ratione

uone temporis ac moræ interfuerit, die sua nummos red-
ditos non fuisse si v. g. propterea ab alio nummos sub u-
suris accipere fuerim coactus. *Trentacinq. Lib. I. Res. tit.*
de Interesse n. 79.

TH. XLII.

Ipsas denique causas in specie, quod attinet, in quibus
ratio & interesse affectionis est spectandum, sunt istæ mul-
tiplices. Ex his ergo primo huc pertinet, quod Iustus in
Legibus tam interpretandis quam applicandis ad *affectionem*
respicere debeat. Est enim nota juris Regula: Quod
affectio faciat cessare generales iurium Dispositiones. Ex-
emplum hujus elegans habetur in *l. 62. pr. ff. d. contr. emt.*
ubi iudici vel officiali in provincia, licet generaliter præ-
dia comparare interdictum sit, tamen permittitur bona
paterna redimere, ne à fisco distrahantur, ob affectionem
scil. singularem & ut ita magis fama paterni honoris con-
seruetur, neque enim Princeps per suas leges naturalis af-
fectus rationem tollere voluisse censendus est; Et hinc
est, quod affectio omnem aliam præsumtionem vincere di-
catur *l. 10. C. d. legat. Carpz. Lib. VI. Resp. 28. n. 7. & seqq.*

TH. XLIII.

Ex jure & statu personarum absoluto, huc pertinet,
quod iusta habeatur manumissionis causa, quam minor 20.
annis iuxta Legem Æliam Sentiam probare debet, quan-
do probata jure *Affectio* apparet, si quis v. g. patrem aut
matrem filium, filiamve aut fratres, sororesque natu-
rales aliasque personas, in quas singularis affectio cadere
potest, manu mittere velit, iuxta *§. 5. Inst. qu. & ex quib.*
caus. manum. Nec tantum propter affectionem propriam;
Sed etiam propter affectionem venditoris iusta habetur ma-
numissionis causa, uti tradit *l. 16. §. 1. Cod. d. manum. vind.*

TH. XLIV.

Ita quoque si dominus servum suum affectione honesta
accen-

91

accensus actis intervenientibus filium suum nominaverit tacite manumissus & liberatus ita à dominica potestate esse censetur §. *ult. Inst. de Adopt. & diserte hoc docet Justinianus in l. 1. §. 10. Cod. de Lat. Libert. toll. ibi: Simili modo si dominus inter acta quendam servum filium suum nominaverit, voci ejus, quantum ad liberam conditionem, credendum est, si enim ipse tali affectione fuerit accensus, ut etiam filium suum servum nominare non indignetur &c.*

TH. XLV.

Ex statu hominum relato ad familiam hic observatu dignum occurrit. Quod propter affectionem nuptiæ sint prohibita inter susceptorem ex sacro baptisate *l. 26. §. fin. Cod. d. nupt.* Id quod deinde Jus Canonicum *tit. de Cognat. spirit.* latius extendit, adeo, ut, si quis susceptam ex sacro fonte duxerit incestum committat. *Sanchez de Matrim. Lib. VII. Disp. 54. & seqq. Farin. Prax. Crim. quest. 149. n. 48. & seqq.* Quæ tamen prohibitio moribus nostris non attenditur. *Brunn. Jur. Eccles. Lib. II. cap. 16. §. 19.* Quia vero hoc etiam Jure Civ. prohibitum, ideo tutius putant, peti hoc casu dispensationem, nisi contrarium vel consuetudine vel Jure Provinciali aut statutario inductum esse, probetur. *Vid. Berlich. Part. IV. Conclus. 32. n. 24. & seqq.*

TH. XLVI.

Facit è contrario affectionis ratio, ut licet aliàs matrimonium inter tutorem & pupillum sit interdictum, ne scil. ita serationibus reddendis subtrahat, & facile substantiæ pupillares intervertantur *H. Cod. de interd. matrim. int. tut. & pup.* Tamen admittat affectionis ratio, ut avus neptem ex filio emancipato, cujus tutelam gesserat, possit etiam Jure Civ. elocare nepoti ex alio filio, quia par

D

affectio

affectio excludit omnem suspicionem sequiorem. Diserte hoc exprimitur in *l. 67. §. 1. ff. d. Rit. Nupt.* ibi: *De uno dubitari potest: si avus tutelam gestu nepotis ex filio emancipato nate, an nepoti ex altero filio eam collocare possit, sive emancipato sive manenti in potestate: Quia per affectionis causa suspicionem fraudis amoveret. Sed etsi strictum jure contra omnes tutores nititur, attamen summa affectionis avie intuitu, hujusmodi nuptie concedenda sunt.* Quanquam vero hæc prohibitio moribus nostris cesserit, attamen non incommode ad jura statutaria applicari potest, si ex certa ratione matrimonium tale reperiat prohibendum.

TH. XLVII.

Deinde est notabile, quod ad essentiam matrimonii sufficiat sola affectio conjugalis mutuo partium consensu firmata *l. nuptias 30 ff. de Reg. Jur.* Unde Imperator in *l. 11. Cod. d. repud.* expresse sancit: *Subemus, ut quicumque mulierem cum voluntate parentum: aut si parentes non habuerit sua voluntate maritali affectione in matrimonium acceperit: etiamsi dotalia instrumenta non intercesserint, nec dos data fuerit tanquam si cum instrumentis dotalibus tale matrimonium processisse firmum conjugium eorum habeatur: non enim dotibus sed affectibus matrimonia contrahantur.* Et hinc concludunt interpretes quod maritus uxorem, quia in dotata est, repudiare nequeat, neque uxor ob non solutam dotem repelli possit *Fachin. Lib. III. Contr. 48. Covarruv. Part. II. de sponsal. cap. 7. n. 2. Brunanem, ad d. l. 11. Cod. de repud.*

TH. XLVIII.

Circa officium maritale hic notanda est decisio, quod licet maritus procurator uxoris esse non prohibeatur *l. 21. Cod. d. procur.* eidemque administratio bonorum parafhernalium legitima competat *l. 8. l. ult. Cod. de pact. convent.*

vent. Tamen Jure Civ. ipsi veluti furiosæ, aut in bonis receptitiis dari non possit *l. 14. ff. de Curat. furios.* Uti constat ex Rescripto Alexandri Imp. in *l. 2. Cod. qu. dar. tut. vel Curat.* ibi: *Maritus, etsi rebus uxoris sue debet affectionem, tamen curator ei creari non potest.* Rationem vulgo hanc assignant, ne forte male administret, cum propter imperium maritale securus esse possit de rationibus reddendis, nec suspecti infamiam metuere debeat *l. 4. Cod. Excus. tut.* Nec obstat §. 39. *Inst. d. Excus. tut. ubi excusare se tantum posse dicitur maritum.* R. Excusatio hic improprie dicitur, idemque est ac ipso jure prohiberi, quo sensu & alii, qui tamen tutores esse non possunt, excusare se posse dicuntur in *l. un. Cod. qu. morb. Hopp. ad d. §. 39. Inst. de Excus. tut.* Verum hodie non tantum Jure Sax. sed etiam consuetudine quadam ferè communi receptum, ut mariti fiant tutores ac Curatores uxorum legitimi *Gail. Lib. 1. Obs. 133. n. 1. Cothmann, Vol. 1. Conf. 8. n. 82.* Inde etiam regulariter uxores nec contrahere, nec se validè obligare possunt sine maritorum suorum consensu *Mev. ad Jus Lubec. Lib. 1. tit. 10. art. 1. n. 18.* Excipitur tamen uxor mercatrix, quippe quæ in negotiis ad mercaturam pertinentibus contrahere potest, etiam absque mariti consensu *Sande Lib. II. Decis. tit. 4. def. 3.*

TH. XLIX.

Facit porro affectionis ratio & alimentandi necessitas, ut maritus impensas in curationem uxoris factas nequeat repetere, neque illas possit de dote ad patrem forte reversura deducere juxta *l. 13. Cod. d. neg. gest. ibi: Quod in uxorem tuam agram erogasti, non à socero repetere, sed affectioni tue debes expendere.* Atque hoc procedit, etiamsi uxor indotata esset, quia tales impensæ referuntur ad alimenta, quæ etiam in-

dotatæ uxori debentur Coler. de *Alim. Lib. 1, cap. 10, n. 4.*
Ampliatum ulterius, licet ultra fructus illatæ doris fuerint
factæ, censentur enim erogatæ ex pietate conjugali & ideo
donatæ Surd. de *Alim. tit. 1. quest. 33.*

TH. L.

Est quoque honesta Causa eligendi tutorem testamen-
tarium amicitia & affectio, quæ testatorem ad id munus
alicui deferendum commoverit, quod proinde facit favo-
rabilem ultimæ voluntatis interpretationem; Unde si tu-
tori in testamento dato legatum relictum fuerit, simulque
ille filio impuberi substitutus datus, legatum quidem ex-
tingvitur, si nolit tutelam suscipere, cum tacitam hanc condi-
tionem in se continere videatur *l. 28. ff. d. tut. testam.* At sub-
stitutio censetur pura, neque verosimile haberi debet etiam
testatorem in illum demum casum substituisse, si & tutelam
suscepisset, cum talem interpretationem propensa testa-
toris affectio non admittat *l. 36. ff. d. excus. tut.*

TH. LI.

Pariter uti jus dandi testamento tutorem ex affectio-
ne æstimatur; Ita quoque quilibet favore & amicitia erga
pupillum ductus tutorem potest facere suspectum, si se ma-
le circa administrationem tutelarem gerat *l. 1. Cod. d. neg. gest.*
Est enim postulatio suspecti species accusationis pu-
blicæ, quæ proinde omnibus patet §. 3. *Inst. d. suspect. tutot.*
Refertur autem hoc ipsum ad officium pietatis; Unde sicuti
loquitur Ulp. in *l. 44. ff. de neg. gest. Is qui amicitia ductus paterna pu-
pillis tutorem petierit vel suspectos tutores postulavit, nullam adversus
eos habet actionem secundum Divi Severi constitutionem.* Agit ni-
mirum Jctus de actione ad repetendas impensas eo nomine
erogatas, uti casum explicat *l. 1. Cod. d. neg. gest.* solent ta-
men

men interpretes restringere ad impensas modicas Menoch.
*Lib. 2. A. J. Q. Cas. 88. n. 6. Coler, Tract. de Alim, L. 3.
cap. 5. n. 12.*

TH. LII.

In pupillorum porro educatione ordinanda, apud quem potissimum morari vel educari debeat præter judicium patris *l. 1. ff. h. t. respicitur ad affectionem singulorum, quibus cura maximè commendari possit. Disertè hoc declaratur in l. 2. Cod. ubi pupill. educ. deb. ibi: Utrum nepos tuus ex filia, apud te, an apud patrum suum morari debeat, ex singulorum affectione & qui magis ad suspicionem ex spe successionis propior sit æstimabitur.* Unde etiam est, quod licet jure Novellarum matri vel aviæ tutela deferatur legitima *Nov. 4. cap. 7. Auth. Matri & aviæ Cod. qui mut. tut. offic. fung.* tamen enim amittat, si ad secunda vota transierit, cum propter superinductum vitricum, censeatur affectionem erga liberos prioris matrimonii immutasse *l. 12. Cod. d. administr. tut. Montan. de Tutel. cap. 32. Reg. 9. n. 23.*

TH. LIII.

A Juribus personarum transitus ad judicia realia quibus res ac jura rerum nobis vindicamus ac petimus, ubi etiam interesse affectionis in pluribus causis licet deprehendere; Atque in his primo loco se offert causa hæreditaria quatenus in testamentis, hæredum institutionibus atque Legatis spectatur. Dilucidum hujus exemplum occurrit in *l. 58. ff. d. hered. instit.* quam supra th. explicavimus. Alterum est in *l. 50. §. ult. ff. d. leg. 1.* Ubi interpretatio legati obscuri ex caritate erga legatarium desumenda præcipitur.

ditur. Conf. Menoch. de *Præsumt. Lib. 2. qu. 28. n. 1. & seqq.*
Ita quoque legatum Ecclesiæ in genere relictum non addito certo nomine, ei debetur ad quam majorem affectionem habuit testator. Diserte hoc probat *l. 26. § 2. Cod. d. SS. Eccles.* ibi: *Si autem testator certum locum non apposuerit multa autem templa ejusdem tituli aut nominis in illa civitate inventa fuerint, vel ejus vicinia, siquidem in aliquo illorum defunctus frequenter versabatur, & majorem erga illud habebat affectionem, illi templo videri legatum relictum.*

TH. LIV.

Eadem affectionis ratio militat in *l. 10. Cod. d. Legat.* Quod legatum rei alienæ uxori vel aliæ personæ conjunctæ relictum valeat, sive sciverit testator sive ignoraverit rem esse alienam Mantic. de *Conjur. Ultim. Volunt. L. 3. t. 9.* Quod adeo extendunt nonnulli interpretes, ut forment inde regulam: Quod ob ardorem amoris liciti valeat testamentum, quod aliàs nonnihil deficeret Carpz. *L. VI. Resp. 28. n. 10.* Unde dicit Jason in *L. non dubium Cod. d. testam.* quod licet ex testamento inuili & non solenni regulariter non debeantur legata aut fideicommissa, fallat tamen singulariter in testamento *38. ff. d. fideicommiss. libert.* quando legatum relinquitur personæ valdè dilectæ, nam illa affectio facit, ut ex testamento etiam non solenni legata debeantur, & receptum est, inquit Sichard. *ad l. exigendi n. 8. Cod. d. procurat.* ut ardor licitæ affectionis operetur clausulam codicillarem, quæ est, ut valeat testamentum omni meliore ratione & modo, quo potest. Sicuti dicimus generaliter in testamentis factis inter liberos non requiri solennitates juris Civilis, sed affectionem paternam supplere defectum solennitatis *l. ult. Cod. fam. heredit. Graf. L. III. Rec. Sent. §. testamentum qu. 16. n. ult. Bruckm. Vol. II, Conf. i. n. 50. & seqq.*

TH. LV.

TH. LV.

Eodem pertinet, quod fideicommissum à liberis relictum ex præsumta affectionis voluntate tacitam in se conditionem continere censeatur, modo filius fideicommissio gravatus sine liberis decefferit clarè id exprimit *l. 102. ff. d. cond. & demonstrat.* Quod non tantum locum habet, si hæres fideicommissio substitutus sit extraneus, sed etiam si unus ex cognatis proximioribus fideicommissio honoratus fuerit *l. 30. Cod. d. fideicommiss. l. 17. s. pen. ff. ad Sc. Trebell.* cum fortior habeatur affectus erga descendentes, quam collaterales *arg. l. 7. ff. d. bon. damnat.* Imo licet piæ causæ fideicommissum sit relictum, tamen tacita illa conditio inesse creditur *Can. fin. Caus. XVII. qu. ult. Struv. Synt. Civ. Exerc. XXXVI. th. 24.* Locum vero tantum habet in liberis gravatis, non si à collateralibus vel extraneis præstatio fideicommissi fuerit relicta *Carpz. Part. III. Const. s. def. 9.*

TH. LVI.

Fluit ex iisdem principiis: Quod sub nexu pignoris generalis non cadant ea, quæ ad singularem debitoris affectionem pertinent, qualis est quotidiana suppellex, lecti, vestimenta &c. Expressè hanc in rem Ulpianus in *l. 6. ff. d. pignor. ibi: obligatione generali rerum, quas quis habuit habiturusve sit, ea non continentur, quæ verisimile est quæquam specialiter obligatorum non fuisse, ut puta supellex item vestis relinquenda debitori. & ex mancipiis, quæ in eo usu habebit, ut certum sit, eum pignori daturum non fuisse: Proinde de ministeriis ejus perquam ei necessariis, vel quæ ad affectionem ejus pertineant. Ratio apparet ex ipso textu quia non præsumitur, debitorem*

torem talia obligare voluisse *Frantz. ad tit. de pignor. n. 214.* ubi id ampliatur, licet verba generalia sint, quia ante omnia voluntatis ratio habenda. Sed quare si quis clausulis prægnantibus obligaverit omnia sua bona se sine exempto und ausgenommen; idem postea tamen alteri suppellectilem in specie obligaverit, quis potior? Et cum tales extensiones plerumque ex stylo Notariorum addantur & intelligi possint ea, quæ generaliter obligari solent, inde pro posteriore Creditore judicatum refert. *Joh. à Sande L. 3. tit. 12. def. 9. Negazan. de Pignor. Membr. II. Part. 2. n. 34. & seqq. Brunn. ad d. l. 6. ff. d. Pignor.*

TH LVII.

Nec minus in judiciis personalibus, quæ ex pactis & Conventionibus oriuntur, interesse affectionis locum invenit. Notat hoc ipsum Papinianus *JCtus in l. 7. ff. d. serv. export. ibi: Quid si ne pœna causa exportaretur convenit etiam affectionis ratione re. & agitur.* Et declaratur id ipsum (I) in donationibus quæ ex affectione semel perfectæ non revocantur, licet donatarius illud, quod remunerandi causa promisit, non præstiterit. Casum hujus singularem refert *l. 8. Cod. d. O. & A. ibi: Siquidem donationis causa ei, quem ad affectionem patris te dilexisse proponis, tuam accipere pecuniam permisisti & hanc tuam liberalitatem ille remunerans te à procuratore suo aliam pecuniam sumere præcepit, rebusque humanis ante præceptionem fuit exemptus, nec quod dederas, recuperare, cum perfectam habuit donationem, nec quod tibi dari mandavit, nec dum tibi traditum petere potes à Pro-*

à procurat. Atq; ratio hujus decisi in aprico est, quia scil prior donatio perfecta penitus fuit, posterior noncum morte mandatum mandantis solvatur v. 10. *Inst. mand.* & nulla obligatio perfecta donatarium ad remunerationem obstringit, cum illa, quæ ex collatis beneficiis antidotalis nascitur obligatio sit imperfecta & nudo alterius pudori dicatur relinquere sine effectu in foro civili l. 25. §. 11. d. *petit. hered.* l. 54. §. 1. ff. d. *furt. Struv. Synt. Civ. Ex. VI. th. 11.* Nec obstat. dictis l. 33. *Cod. de donat.* quia loquitur de Procuratore in rem suam, & actione competenti modo legitime cessa. *Conf. Brunn. Commun. ad Cod. ad d. l. 8.*

TH. LVIII.

(2) Propter interesse affectionis etiam mandatū agi posse, probat JCrus in l. 54. *pr. ff. mand.* ibi: *Cum servus extero se mandat emendum, nullum mandatum est. Sed si in hoc mandatum intercessit ut servus manumitteretur, nec manumiserit, & pretium consequetur dominus ut venditor & affectus ratione mandati agetur. Finge filium naturalem vel fratrem esse, placuit enim Prudentioribus affectus rationem in b. f. judiciis esse habendam.*

TH. LIX.

(3) Circa emtionem Venditionem interesse affectionis considerari non posse, asserendum videtur ex l. 33. ff. *ad Leg. Aquil.* ibi: *Servius Pedius ait pretia rerum non ex affectione nec utilitate singulorum sed communiter fungi. Verum si legem istam accuratius perpendimus pertinet*

E

illa

illa tantum ad æstimationem damni, quod ex Lege Aquilia vindicatur & ita extra contractum incidit, ibi certè, cum in pœnalibus & odiosis stricta sit sequenda interpretatio, ideo pretium non singulare, sed commune ac populare consideratur. At vero secus est, si res incontractum deducta spectetur, quæ omnino pretium etiam affectionis recipit *l. 1. ff. d. Art. Emt. Vend.* Sunt autem hic duo discernendi casus; Aut enim res vendita nondum est tradita, & interesse affectionis peti non potest, licet dolo venditoris effectum sit, quo minus traditio fieri posset, cum ante traditionem adhuc respectu emtoris sit aliena adeoque affectionem ejus nondum rejiciat *l. 4. d. A. E.* Aut vero jam est tradita & forte rursus à tertio evicta, tunc omnino præter restitutionem pretii & impensarum, quas in rem feci, etiam interesse affectionis circa rem persequi non prohibeor, qualis est affectio ratione artificii. Casum interminis exhibet *l. Julianus 13. §. 4. ff. d. A. E. V.* ibi: *Si venditor dolo fecerit, ut rem pluris venderet, puta de artificio mentitus est, aut de peculio, emti eum judicio teneri, ut prestare emtori, quanto pluris servum emisset, si ita peculiatu esset, vel eo artificio instructus.* Pariter doctrinæ & institutionis affectionem spectari in re vendita evicta apertè notat *l. Titius 43 §. fin. d. A. E. V.* ibi: *De sumtibus vero, quos in erudiendum hominem fecit, emptor, videndum est: nam emti judicium ad eam quoque speciem sufficere existimo: non enim pretium continet tantum, sed omne quod interest emtionis, servum non evinci. Conf. Treutacingu. Var. Resol. Lib. I. de Interesse n. 83. & seqq.*

TH. LX.

(4) In Locatione conductione hoc singulare; Quod licet alias tempore locationis finito prior conductor non habeat jus aliquod praelationis, licet idem offerat, quod, alius *Pfeil. Cent. I. Conf. 55. H. Pistor. Obs. 162* Attamen hoc limitant interpretes nisi prior conductor singulare aliquod interesse affectionis pro se allegare possit. Atque ideo hæredes primi conductoris præferendos esse volunt in relocatione, quia habent affectionem ad bona paterna *Franch. dec. 123.* Quam tamen affectionis rationem non indistinctè admittendum censeo, sed æquitatis ratione simulantur; Et tantum ad hæredes primi gradus, non ulteriores pertinere puto *arg. l. antiquitas 14. Cod. de usufr. junct. l. 14. ff. de LL.*

TH. LXI.

(5) Interesse affectionis consideratur in stipulationibus, ita, ut illa valeat, modo stipulatoris quoad affectionem inter sit *arg. l. 2. §. fin. Ad. Verb. Oblig. Struv. Synt. Civ. Exerc. 47. th. 21.* Valet vero hoc tantum eatenus, inatenus de proprio stipulatoris commodo agitur, si ipse ex sua persona atque in rem suam paciscatur *arg. l. 11. d. O. & A.* secus vero si quis nomine & in favorem tertii stipulari velit, ubi ad hoc, ut valeat stipulatio ex eo, quod stipulatoris inter sit, non sufficit interesse affectionis, sed pecuniarium requiritur *arg. l. 3. §. 3. ff. judic. solv. Quæ* sententia exinde illustrari potest, quia pater neque filiis emancipatis aut naturalibus ex concubinâ natis, ad quos tamen datur honesta affectio, juxta superius tradita nec mater liberis licet ex legitimo matrimonio procreatis stipulando possit acquirere *§. 45. Inst. pe. qu. pes. acquir. Conf. Mantica de tac. & ambig. Convent. Lib. XIV, tit. 28. n. 12.*

TH. LXII.

(6) Ex quasi Contractibus hic negotiorum gestio est memoranda, ubi licet juxta ordinariam regulam gestor teneatur ad culpam levisimam *l. 9. §. 3. l. n. d. neg. gest.*, tamen si affectione singulari motus ad deferta alterius negotia quis accesserit, dolum duntaxat, & huic conjunctam in in causis civilibus latam culpam præstare debeat. Disertè hoc innuit Jctus in *l. 3. §. 9. ff. de neg. gest.* ibi: *Interdum in negotiorum gestorum actione Labeo scribit dolum solummodo versari: non si affectione coactus, ne bona mea distrabantur, negotiis te meis obtuleris acquisitum esse, dolum duntaxat te præstare, quæ sententia habet aequitatem Oldend. Clas. IV. Act. 25. in præct. n. 3.* Eodem modo etiam impensa ex pio affectu facta donata esse censetur, & cessat eius repetitio *l. Neseinius 34. ff. d. neg. gest. Struv. Syst. Civ. Exerc. VII th. 54.*

TH. LXIII.

In primis vero in præstationibus moræ ac poenæ conventionalis interesse affectionis sæpius spectatur *l. 31 ff. d. Evict.* sicuti eleganter hoc declarat Papinianus in *l. 6. pr. ff. d. serv. export.* ibi: *Cæterum si ne prostituatur exceptum est nulla ratio occurrit, cur poena peti & exigi non debeat, cum & ancillam contumelia ad fecerit, & venditoris adfectionem forte simul & verecundiam læserit.*

TH. LXIV.

In delictis porro ac poenis rationem affectionis habendam esse, monent interpretes. Ut proinde meretrix dicenda non sit, quæ nimio amoris æstu flagrans alteri flores
vigi-

virginitatis decerpandos permiserit, adeo, ut si testamento fuerit instituta hæres, quærelæ locum non faciat Richt. Dec. 1. n. 181. Ex hoc quoque promanat, quod qui ex affectione parentes, conjuges vel amicos delinquentes recipit, nequeat ordinaria pœna puniri, cum affectioni aliquantisper indulgendum sit *l. 2. ff. d. Receptat.* Et ideo ignoscendum aliquatenus iis, qui consilium pro tuendis cognatis capiunt *l. 22. ff. d. adult.* Ex quo infertur, parentem non posse compelli, ut indicet filium facinorosum Carpz. *Prax. Crim. qu. 134. n. 52.* & uxor excusabitur, si maritum etiam rebellem susceperit Decian. *L. VII. cap. 34. Brunnem. Com. ad Pand. ad d. l. 2. ff. d. receptat.* Ita porro si miles emanserit, datur venia propter adfectionem parentum juxta *l. 6. §. ult. ff. d. re milit.*

TH. LXV

Denique in ipsis negotiis judicialibus ad formam & merita processus spectantibus est hoc interesse affectionis attendendum. Et principaliter quidem spectatur circa personam Judicis. Ita ab affectione & conjunctione ut plurimum exceptio suspecti judicis desumitur Max. *Part. II. de c. 77. n. ult.* Atque hæc exceptio pendente etiam judicio nata atque superveniens potest in qualibet judicii parte opponi Donell. *Comment. Jur. Civ. Lib. XVII. cap. 25. Lit. O.* Hinc pater in causa liberorum, tanquam Judex suspectus recusari potest *l. 10. d. juris d. modo* pars hæc exceptionem urgeat, volente enim parte, sine nullitate processus rectè judex esse potest, & ita lex obstans *l. 77. ff. d. judic.* resolvitur.

TH. LXVI,

Ex pari ratione propter studium propriæ affectionis nequit aliquis judex esse in causa propria *l. 17. d. judic. l. un. Cod.*

Cod. n. qu. in sua caus. judic. Id quod etiam procedit in summo Principe, qui solet hoc casu in arbitros compromittere, vel juxta consuetudinem nonnullorum locorum se summis Tribunalibus aut judiciis Provincialibus ac Aulicis se submittere Wefenbec. *Lib. I. Conf. 33. n. 13.* Fallit tamen in actibus voluntariæ jurisdictionis, qui ad simplicem partium instantiam peraguntur *l. 3. ff. d. adopt. l. 18. ff. d. manumiss.* Item in causis, quæ officium publicum, quod quis gerit, concernunt, in illis enim non tam suam quam dignitatis & ordinis causam tueri ac defendere censetur arg. *l. 13. § 6. ff. d. injur.* Brunnem. *Conf. 166. n. 44.* Carpz. *Lib. VI. Respons. 97. n. 8. & seqq.* Idem porro procedit in arbitrio *l. pen. ff. d. recept. arbitr.* si nimirum ut arbiter, non ut arbitrator consideretur arg. *l. 30. d. oper. libert.* Conf. Blanc. *de Comprom. Quest. 2. n. 52. & seqq.*

TH. LXIV.

Favor porro affectionis id operatur, ut filius qui nec dum legitimam ætatem implevit, patris absentis causam, rectè defendat, uti rescribit Imp. Alexander in *l. exigendi 12. Cod. d. Procurat.* ibi: *sed multo justius fuit hujusmodi defensorem audire, quam te absentem, quasi contumacem & indefensum gravi condemnatione afficere.* Cum enim defensoris nomine quilibet etiam extraneus admittatur, modo cautionem de solvendo judicato præstet §. 2. *Inst. d. satisd. l. un. in fin. Cod. qu. satisd. cog.* Multo minus hoc pietati filii erit denegandum, si patre interveniat Vid. Ærum. *L. I. dec. 7. n. 3.*

TH. LXVIII.

Habenda porro affectionis ratio potissimum intestimoniis ferendis, siquidem affectio magna, qualis est familiaris.

liaritatis & propinquitatis impedit veritatem *Car. 12. Caus. 3. qu. 5. Max. Part. VIII. Dec. 112. n. 5.* Hinc quælibet minima etiam affectionis causa fidem minuit *l. ult. Cod. d. fid. instrum. Mod. Pist. Bart. I. qu. 46.* Nisi testis productus pari sit erga reum æque atque actorem affectu, tunc enim par affectio suspicionem tollit. Hinc licet testimonium fratris pro fratre non sit idoneum, neque ob id iuramentum suppletorium possit deferri *Farin. de testib. qu. 54. n. 88.* Aliud tamen est, si ad utrumque par sit affectio, v.g. si cognatus inter duos cognatos deponat, quæ depositio valida est, & poterit ob eam iuramentum deferri *Max. Part. IV. Dec. 313.*

TH. LXIX.

Facit quoque affectionis ratio, ut amicus in causa amici appellare possit, licet speciali mandato non fuerit instructus *Max. Part. I. Dec. 91. n. 6.* Textus expressus est in *l. 2. §. 3. quand. & intr. qu. temp. appell. ibi: si pro eo, qui capite puniri iussus est, necessaria persona appellet, an tertradie audiri possit, Paulus dubitat; sed dicendum est, hanc quoque personam, ut in propria causa, secunda die appellare debere: quia sua interesse dicit, propriam causam defendere* *Conf. l. 12. Cod. d. Procurat. Arum. Lib. I. Dec. 7. num. 31.*

TH. LXX.

Hoc singulare interesse affectionis non posse excedere duplum *ddores in l. un. Cod. sent. qu. fer. pr. eo qu. inter. statuunt, nisi singularis dolus concurrat, ad quem specialiter coercendum ultra duplum licet progredi* *Trenacing. Lib. I. Resol. I. tit. d. Infer. n. 72.* Alii distinguunt inter

inter casus certos & incertos. Illi dicuntur, qui habent certam rem, naturam & quantitatem. Atque in his pretium affectionis duplum veri valoris excedere non posse, statuunt Schneid. *ad §. fin. Inst. d. Verb. Oblit. 23.* In casibus vero incertis, ut in factis, quæ sunt incerta, totum interesse præstari debet, quantum est in rei veritate. Als hoch sich solches erstrecket Schneidvv. *l. cit.*

TH. LXXI.

Est vero speciatim interesse ab allegante & petente probandum Natta *Cons. 90. Vol. 3.* Circa probationem verò istius distinguunt inter actiones bon. fid. & stricti Juris. In his probatio fieri debet per testes Schneidvv. *l. cit. n. 27.* In illis nec non arbitrarijs probari posse volunt per juramentum in litem affectionis. Ut vero hoc locum habere possit tria requirunt interpretes, (1) ut agatur de re nostra, quæ jure aliquo in re ad nos pertinet *l. 5. pr. ff. d. in lit. jur.* (2) ut versemur in judicii bon. fid. *arg. l. 3. §. 3. ff. comod.* (3) ut adversarius, qui ad interesse condemnandus est, sit in dolo *l. 8. h.* adeo ut neque latam culpam hic sufficere statuunt, sed dolum præcise requirant *l. 4. §. fin. h.* Moribus vero nostris judicis arbitrio videtur committendum, qualem pro re nata hujus interesse probationem, & quibus in causis juramentum hoc admitti debeat vel non. Vid. Struv. *Synt. Civ. Exc. XVII. th. 62. & seqq.*

COROLLARIA.

- I. *Sepultura gratis est concedenda*, die Begräbnisse sollten denen Rechten und der Billigkeit nach umsonst und ohne Entgelt verstatet werden.
- II. *Ille, qui se Doctorem fateatur, & non est, crimen falsi committit & puniri debet ut falsarius.*

S. D. G.

ULB Halle

005 355 370

3

Inches

Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA, 1709, 7 9 9.

DE

INTERESSE AFFECTIONIS,

P 54

Quam

FAVENTE DEO

RECTORE HUIUS UNIVERSITATIS MAGNIFICENTISSIMO,
REVERENDISSIMO ET ILLUSTRISSIMO DOMINO,
DOMINO

PHILIPPO WILHELMO, S. R. I. COMITE de BOINEBURG,

SACRÆ CESARÆ MAJESTATIS CONSILIARIO INTIMO &
CAMERARIO, nec non METROPOLITANARUM ECCLE-
SIARUM, MOGUNTINÆ & TREVIRENSIS CA-
NONICO CAPITULARI SENIORE,
EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUNTINI CON-
SILIARIO INTIMO, ac CIVITATIS TERRITORII que
ERFFURTENSIS PRO-PRINCIPE &c. &c.

DOMINO NOSTRO GRATIOSISSIMO,

EX DECRETO ILLUSTRIS FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA HIERANA,

PRÆSIDE

PRO-RECTORE MAGNIFICO,

DN. JOANNE PHILIPPO *Streit* / J. U. D.

*Eminentiss. Princip. Electo. Mogunt. Regim. Consil. Facult.
Juridicæ Assessore ac p. r. DECANO,*

DN. PATRONO & PROMOTORE aratam colendo,

PRO DIGNITATE DOCTORALI

Summisq; in Utroque Jure Honoribus ac Privilegiis DOCTO-

RALIBUS rite & legitime capessendis,

Publicè in AUDITORIO JURIDICO MAJORI

horis consuetis die 29. Maji 1709. defendet

JOANNES GEORGIUS DEGENCOLBE aliàs HORN,

Voigtstadiensis-Thuringus.

ERFFORDIÆ, Typis Grotchianis, Acad. Typogr.